

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 р 118/2022
08.04.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Гордана Комненић, одређена Годишњим распоредом послова у смислу одредбе члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Службени гласник РС", бр. 40/2015), у поступку заштите права на суђење у разумном року предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Ковачевић, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној због неодлучивања о његовом приговору ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21, без испитног поступка, и о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 р 160/2021 од 24.02.2022. године, након испитног поступка, 08.04.2022. године, донео је следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача, изјављена због неодлучивања о његовом приговору ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Апелационог суда у Београду Р4 р 160/2021 од 24.02.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Предлагач је, преко пуномоћника, поднео 30.12.2021. године, приговор ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21, у ком је навео да је поступак у тој парници започет тужбом поднетом Основном суду у Обреновцу 09.08.2010. године и да до дана подношења приговора није правноснажно окончан, а предмет спора је накнада увећане зараде тужиоцу за сменски рад.

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 р 160/2021 од 24.02.2022. године, одбијен је као неоснован приговор предлагача, као и његов захтев за накнаду трошкова поступка.

Предлагач је изјавио жалбу 04.03.2022. године, због неодлучивања о његовом приговору ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21, а 17.03.2022. године је изјавио благовремену жалбу против решења Апелационог суда у Београду Р4 р 160/2021 од 24.02.2022. године, због погрешне примене материјалног права. Трошкове поступка је тражио опредељено.

Одлучујући о жалбама предлагача, на основу одредаба чл. 16, 17, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, бр. 40/15), у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“, бр. 25/82... „Службени гласник РС“ 65/95 ...55/14) и члана 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20), на чију примену упућује одредба члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд је утврдио да су његове жалбе неосноване.

Из стања у предмету следи да је о приговору ради убрзавања поступка који је предлагач Апелационом суду у Београду поднео 30.12.2021. године, тај суд одлучио решењем Р4 р 160/2021 од 24.02.2022. године.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ бр. 40/15), прописано је да странка има право на жалбу ако је њен приговор одбијен или ако председник суда о њему не одлучи у року од два месеца од дана пријема приговора.

У конкретном случају, о приговору предлагача одлучено је у законом прописаном року од два месеца од дана његовог пријема, па је жалба предлагача због неодлучивања о његовом приговору ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21 неоснована.

Из тих разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 17. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

При одлучивању о приговору предлагача ожалбеним решењем Р4 р 160/2021 од 24.02.2022. године, Апелациони суд у Београду није учинио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1.-3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које Врховни касациони суд, као другостепени суд у овом поступку, пази по службеној дужности.

Према разлозима побијане одлуке, Апелациони суд у Београду је спровео испитни поступак, у ком је, из извештаја судије известиоца о току поступка, утврдио да је у предмету Гж1 3888/21 тужба поднета 09.08.2010. године од стране 200 лица у својству тужилаца, против туженог ЈП "Електропривреда Србије" и да је Основни суд у Обреновцу донео одлуку П1 25/2014. У жалбеном поступку, Апелациони суд у Београду је одлуком Гж1 288/14 предмет вратио првостепеном суду ради допуне поступка, а Основни суд у Обреновцу је 19.11.2019. године предмет вратио Апелационом суду у Београду. Предмет је поново враћен Основном суду у Обреновцу 22.01.2020. године, на уређење у складу са чланом 228. Судског пословника, а након допуне поступка, предмет је враћен Апелационом суду у Београду 06.02.2020. године. Потом је Апелациони суд у Београду поново вратио предмет Основном суду у Обреновцу, ради допуне поступка, а предмет је од стране Апелационог суда у Београду примљен 30.09.2021. године. У седници већа одржаној 07.10.2021. године одлучено је да се закаже главна расправа, па је прво рочиште било заказано за 16.12.2021. године, а наредно је заказано за 25.02.2022. године. Судија извештац није била у могућности да се изјасни о року у ком ће се поступак окончати, јер првенствено треба да се утврди ко

су тужиоци и њихови пуномоћници, као и како гласе њихови тужбени захтеви, имајући у виду да је предмет "страдао", у поплави 2014. године.

На основу извештаја судије известиоца, Апелациони суд у Београду је приговор предлагача ради убрзавања поступка у том предмету одбио, налазећи да је отворена главна расправа па ће Апелациони суд у Београду да одлучи о жалби у разумном року и да нема пропуста суда који би за последицу имали повреду права предлагача на суђење у разумном року.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд је потпуно и правилно утврдио чињенице које су од значаја за одлуку у овом предмету, па је на тако утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, одбијајући приговор предлагача из разлога које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљени суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Закон о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), у одредби члана 10. став 1., прописује да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода ("Службени лист СЦГ"-међународни уговори, бр. 9/2003, 5/2005, 7/2005... ("Службени гласник РС"-међународни уговори, бр. 12/2010, 10/2015), у одредби члана 6. став 1. прописује да свако током одлучивања о његовим грађанским правима или обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну јавну расправу, у разумном року, пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају се све околности предметног случаја, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, начин предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, поштовање редоследа решавања предмета и законски разлози за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака. Међутим, оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природе захтева односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

Полазећи од наведених материјално-правних одредби у контексту утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд, одлучујући о приговору предлагача, правилно оценио све утврђене чињенице и приликом доношења побијаног решења узео у обзир све напред наведене околности. Чињеница је да се ради о поступку у парници из радног односа у ком је суд дужан да посебно води рачуна о потреби хитног решавања. Међутим, поступак у парници у којој има 200 тужилаца, дакле велики број странака, чини овај предмет изузетно сложеним, пре свега из процесних разлога, при чему се такође мора имати у виду чињеница да је предмет физички оштећен у поплави 2014.године, што је знатно отежало рад Апелационог суда у Београду, који мора изнова да започне поступак у овом предмету у ситуацији када се, како је то навео судија известилац у свом извештају, не може да утврди ко су све тужиоци у тој парници, који су њихови пуномоћници, као и какви су њихови тужбени захтеви. Неосновано се жалбом предлагача указује да Апелациони суд у Београду, у протеклом периоду, није имао никаквих активности у овом предмету, јер из напред наведених чињеница произлази супротан закључак, да је тај суд поступао у том предмету покушавајући, кроз допуну поступка пред првостепеним судом, да обезбеди процесне услове за одлучивање о жалби на пресуду у том предмету, да би на крају и заказао расправу ради одлучивања о тој жалби. Управо из ових разлога, поступање Апелационог суда у Београду се, за сада, не може оценити као неажурно или ван разумног рока. При свему томе, оцењујући трајање поступка у целини, мора се имати у виду и чињеница да је првостепени суд, у релативно кратком року, одлучио о захтевима тужилаца у овој парници, као и да је дужност и странака у поступку, посебно у напред изложеној процесној ситуацији, да својим поступањем отклоне сметње које онемогућавају суд да поступа у разумном року.

Из изнетих разлога, применом члана 17. став 1. и члана 18. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучено је као у ставу другом изреке овог решења.

Трошкови жалбеног поступка предлагачу нису признати, применом члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, јер у овом поступку није успео.

Судија
Гордана Комненић,с.р.

Поука о правном леку

Против овог решења жалба није дозвољена

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић